

140 година од рођења Косте Милетића првог авионаута и команданта
и 130 година од рођења првог српског pilota Михаила Петровића

ВАЗДУХОПЛОВНИ

Издаје: Удружење пензионисаних војних летача
и пагодбранаца Србије. ЗЕМУН, Штротсмајерова број 1

БИЛТЕН

Број 34, октобар 2014. године

ВОЈНА ПАРАДА КОРАК ПОБЕДНИКА

Почасном артиљеријском паљбом, са три плотуна из шест артиљеријских оруђа, започела је војна парада поводом 100 година од почетка Првог светског рата и 70 година од ослобођења престонице у Другом светском рату, одржана 16. октобра 2014. године.

Том приликом, у славу свим херојима који су своје животе положили на олтар отаџбине, **одважним кораком победника**, више од 3.000 војника Војске Србије са око 400 средстава ратне технике продефиловало је у свечаном строју на београдском Ушћу код Палате Србија.

Свечаности су присуствовали председник Републике Србије и врховни командант Војске Србије Томислав Николић, председник Руске Федерације Владимир Путин, председник Владе Србије Александар Вучић, председник Републике Српске Милорад Додик, министар одбране Братислав Гашић, начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић, представници законодавне, извршне и судске власти, представници Владе Руске Федерације, дипломатског кора акредитованог у нашој земљи, високе делегације земаља учесница у ослобађању Београда, гости из иностранства, представници верских заједница, ветерани, хероји битака за ослобођење Београда и бројни грађани.

Према речима председника Републике Томислава Николића, историја Војске Србије је историја одбрамбених ратова, слободарска снага, епопеја жртве за спас државе и народа, спас других држава и других народа, а док је бранио своју кућу, српски војник је бранио и исток и запад и север и југ, слабио и заустављао силнике.

Овом војном парадом, како је нагласио, поздрављамо модерног српског војника, који корача поносан на наслеђе својих предака, спреман да брани своје, одан мисији стабилности у земљи и региону, миру у Европи и свету. То је прилика, како је поручио, да сви поздравимо офицере који су униформу и понос наследили од Милунке Савић, Штурма, Косте Војиновића, Мишића, Путника, Степе, Петра Бојовића, Коче Поповића, а војевање учили на Церу, Колубари, Солунском и Сремском фронту, Сутјесци, Кошарама, у биткама за одбрану и ослобођење Београда.

Свечани дефиле, у више наврата, надлетао је део Ваздухопловства, са више десетина летелица, а први налет чинио је подешелон ловаца-пресретаца „миг-29“, „миг-21“ и пар јуришника „орав“. У двоседу „миг-29“ био је командант В и ПВО генерал-мајор Ранко Живак. (Војска Србије)

„Стрижи“ у част ослобођења

Пет авиона МиГ-29, који припадају једној од најбољих светских авијацијских акро-група „**Стрижи**“, и један транспортни авион Иљушин-76 војноваздухопловних снага Руске Федерације учествовали су на војној паради 16. октобра, која је организована поводом 70 година од ослобођења Београда у Другом светском рату и 100 година од почетка Великог рата.

„Стрижи“ лете на фронтовским ловачким авионима МиГ-29 одличних маневарских карактеристика на којима данас пилоти приказују појединачно и групно летење. Пук у коме је основана акро-група „Стрижи“, још од свог оснивања 1950. године, имао је задатак да учесује на традиционалним ваздухопловним парадама изнад Москве, од којих је прва организована 1. маја 1951. године.

У свом програму акро-група има мноштво групних и соло акробатских маневара. Наступи обухватају, између осталих, прелете у поретку „пирамида“, „чекић“, „стрела“, „крст“ и „крило“. (*Војска Србије*)

Седам деценија од формирања падобранских јединица

Полагањем цвећа и венаца на спомен-обележје падобранцима који су своје животе положили на браник отаџбине, свечаним стројем припадника **63. падобранског батаљона** и демо падобранским скоковима, 26. октобра је на нишком војном аеродрому обележено седмдесет година од формирања падобранских јединица. Свечаности су присуствовали командант Копнене војске **генерал-потпуковник Александар Живковић**, начелник Управе за обавештајно-извиђачке послове Генералштаба **бригадни генерал Илија Тодоров**, командант Специјалне бригаде **бригадни генерал Јелесије Радивојевић**, представници локалне самоуправе, удружења падобранаца и летача из Ниша, Београда и Новог Сада, МУП-а, СПЦ, припадници резервног састава, ветерани и породице погинулих припадника јединице.

Командант Специјалне бригаде бригадни генерал Јелесије Радивојевић подсетио је на историјат падобранских јединица на овим просторима и посебно на **септембар 1944. године, када је у Барију формирана падобранска јединица, и 1967. годину, када је формирана легендарна 63. падобранска бригада**. Он је подсетио на учешће падобранаца у заједничкој обуци са припадницима оружаних снага других земаља и пружању помоћи становништву приликом елементарних непогода, док је посебно апострофирао учешће на војној паради.

За изузетно залагање и пожртвованост током реализације падобранских скокова на војној паради, командант Копнене војске генерал-потпуковник Александар Живковић наградио је заставнике Мирољуба Јанићијевића, Сенишу Мићића и Душана Панића и старије воднике прве класе Дарка Качавенду и Владимира Кржалића, док је за допринос унапређењу и промовисању војне падобранске службе звање „**Почасни инструктор падобранства**“ доделио **епископу славонском Јовану (Ђулибрку)** и **заставнику прве класе у пензији Горану Тодоровићу**.

Бригадни генерал Илија Тодоров и представници ветерана 63. падобранске бригаде открили су спомен-плочу на уласку у спомен-собу, у славу падобранаца који су своје животе положили на браник отаџбине у периоду од 1944. до 1999. године. (*Војска Србије*)

Постављен падобрански рекорд

Изнад војног аеродрома Батајница, 27. октобра је постављен нови мешовити падобрански рекорд Србије у дисциплини формацијски ликови када је 25 падобранаца и падобранки успело у покушају да направи унапред задану фигуру и тако обори рекорд стар 22 године.

Обарање рекорда је покренуло Удружење жена-летача Србије у сарадњи са Министарством одбране и Војском Србије, а падобранци су скочили из транспортног хеликоптера 890. мешовите хеликоптерске ескадриле "Пегази" 204. ваздухопловне бригаде. (Војска Србије)

Обележено 40 година „Орла“

На аеродрому Батајница је 31. октобра у присуству пилота и љубитеља авијације обележено 40 година од полетања првог прототипа авиона „Орао“ J-22.

Под овом ознаком авион је пројектован у Војнотехничком институту у Жаркову и Ваздухопловном институту у Букурешту, а произвођен је у кооперацији фабрика авиона „Соко“ у Мостару, „Утва“ у Панчеву и ИАР у Румунији. Наш први прототип полетео је истовремено кад и румунски ИАР-93 – 31. октобра 1974. године и за његовим командама био је мајор Владислав Славујевић.

На 40. годишњицу полетања, „Орао“ српског војног ваздухопловства са серијским бројем 25103 обележен је пригодним амблемом. (Војска Србије)

Промоција књиге „Лет у вечност“

У Великој сали Дома ваздухопловства у Земуну, 29. октобра 2014. године је одржана промоција књиге "Лет у вечност", аутора мр Златомира Грујића. Промоцију, коју је организовала Команда В и ПВО Војске Србије и Удружење пензионисаних војних летача и падобранаца Србије (УПВЛПС), отворио је Начелник штаба Команде В и ПВО, бригадни генерал Дејан Јоксимовић, који се обратио присутнима и пренео им поздраве генерал мајора Ранка Живака, команданта нашег вида.

О књизи "Лет у вечност", која је прво биографско и библиографско дело о нашем првом војном пилоту и нашој првој ваздухопловној жртви, нареднику Михаилу Петровићу, говорили су Видосав Ковачевић, генерал мајор авијације у пензији и некадашњи Начелник Војне академије Војске Србије, Војислав Стојановић, потпуковник авијације у пензији и некадашњи Начелник Музеја ЈРВ, мајор авијације Александар Андрић, кустос Музеја ЈРВ, Драгољуб Швабић, секретар Завичајног удружења "Михаило Петровић" из Влакче-родног места Михаила Петровића и аутор

мр Златомир Грујић, пуковник авијације у пензији.

Удружење пензионисаних војних летача и падобранаца Србије

фото: Милорад Ристовић

Војислав Стојановић, иначе рецензент књиге, присутнима је представио животни пут и стваралачки опус аутора дела. Мајор Андрић и сам аутор, мр Златомир Грујић су окупљенима представили садржај књиге и укратко изложили животни пут Михаила Петровића од Влакче и питоме Шумадије, преко Крагујевца, Београда, Санкт Петербурга, Ниша, па до Француске и небеских висина и трагичне смрти над албанским врлетима током опсаде Скадра. Мајор Андрић је истакао и несебичну помоћ Музеја ЈРВ аутору у истраживању архивске грађе о Михаилу која се налази у овој институцији, док је аутор нагласио сарадњу са породицом и наследницима Михаила Петровића током настајања књиге.

Удружење пензионисаних војних летача и падобранаца Србије

фото: Милорад Ристовић

У надахнутом говору, генерал у пензији Видосав Ковачевић је подсетио на опсаду Скадра у Првом балканском рату и учешће Приморског аеропланског одреда као прве ваздухопловне јединице српске војске у овој операцији, током које је 20. марта 1913. године трагично настрадао наредник Михаило Петровић, први српски пилот, са међународном ФАИ дозволом, број 979. Драгољуб Дракче Швабић, секретар Удружења "Михаило Петровић" из Влакче, родног места наредника Михаила Петровића, представио је активности које његово Удружење у сарадњи са УПВЛПС има већ читаву деценију-манifestацију "Дани Михаила Петровића", која се сваке године средином јуна одржава у том селу. Тада гостољубиви Влакчани имају задовољство да дочекају све авијатичаре, активне и пензионисане и све љубитеље авијације који том приликом негују успомену на нашег првог летача. Заједничким напорима два удружења, на улазу у село је подигнута табла која означава путнику намернику да долази у место у којем се родио први српски војни пилот. Следећи задаци који се постављају пред два удружења (Завичајно из Влакче и УПВЛПС) су да родна кућа Михаила Петровића постане споменик културе, да се на брду које доминира селом постави авион, да Михаил Петровић и наш први командант ваздухопловства мајор Коста Милетић добију заслужено спомен обележје и на крају, да Влакча добије спомен-музеј у част првог српског авијатичара. Ти задаци се могу испунити само уз помоћ и подршку Команде В и ПВО и Војске Србије уопште, те шире друштвене заједнице. Промоцију књиге је интерпретацијом песме "Пукни зоро" обогатио наступ Камерног ансамбла "Биљур" из Београда. (М.Р.)

Пао авион код Новог Сада

Бизнисмен **Томислав Ђорђевић** и један његов сапутник погинули су 11. октобра око 13 сати кад се спортски авион у ком су се налазили срушио у поље кукуруза код Бачког Јарка.

Авион је припадао ДТД “Рибарство”, чији је Ђорђевић био власник. Ради се о новом “**Скајлидер 600**” који је учествовао у церемонији отварања приватног аеродрома у Бачком Јарку.

Узлетели су и минималном брзином су летели изнад писте тог спортског аеродрома, да би у једном тренутку, вероватно због недовољне снаге, авион пропао и ударио крилом у земљу иза писте у њиви и одмах је експлодирао, а пилот и копилот су на лицу места настрадали.

Авион се срушио приликом отварања новог приватног аеродрома, а како је Танјугу рекао један од очевидаца, свечаности је присуствовао велики број људи, пре свега, из области ваздухопловства. (aviator.rs/tangosix.rs)

Аеромитинг у Подгорици

12. октобра је на аеродрому „Ћемовско поље“ крај Подгорице, одржан Међународни аеромитинг под називом „**4. Меморијал Вељко Иванчевић**“

На овој ваздухопловној смотри у главном граду Подгорице, представило је своје умеће преко 20 посада у исто толико летелица из Црне Горе и земаља региона. Припадници Војске и МУП-а Црне Горе, Србије, Словеније, Хрватске, Бугарске, Македоније и Аустрије су своје умеће представили пред неколико хиљада грађана који су се по лепом времену окупили на Ћемовском пољу. Коментатор аеромитинга је био легендарни Зоран Модли, а након летачког програма, за све окупљене је приређен и музички хепенинг у којем су учествовале звезде црногорске музичке сцене. (tangosix.rs)

Представљен хеликоптер МУП-у РС

Подружница европског конзорцијума Ербас која се бави производњом хеликоптера одржала је крајем месеца презентацију српској полицији на Аеродрому Никола Тесла. Словеначки **ЕЦ-135** представљен је Хеликоптерској јединици МУП-а Србије.

После компанија **Агуста Вестленд** и **Бел Хеликоптерс**, у базу Хеликоптерске јединице МУП-а Србије слетела је компанија **Ербас Хеликоптерс** (некадашњи **Еурокоптер**). Они су пилотима и техничарима представили свој **ЕЦ-135** и то примерак који се налази у саставу МУП-а Републике Словеније. Приказ хеликоптера обухватао је презентацију на земљи и током лета. Словеначка летелица од додатне опреме и система има ФЛИР (којим управља оператер) и «лајв стрим дата-линк» који уз помоћ станице на земљи омогућава праћење ситуације из ваздуха у реалном времену. (tangosix.rs)

Руси и Немци-сусрет изнад Балтика

Немачки “Јурофајтери” полетели у сусрет руским авионима изнад Балтика. У руској формацији је било укупно осам летелица. “Инцидент” потврдили Немци и Летонци.

По два “МиГ 31”, “Сухоја” – Су-34, Су-27 и Су-24, **што је највећа руска формација примећена изнад Балтичког мора последњих година**, изазвали су праву узбуну, па су им Немци у сусрет послали два “Јурофајтера”.

Још није познато због чега су Руси летели у том броју, али су блиски сусрети авиона НАТО-а и Руси учествовали од почетка украјинске кризе. **До сада, међутим, руско ратно ваздухопловство није на тренажне летове слало толики број борбених авиона**, већ махом шпијунске летелице Ту-22 или Ту-95. (aviator.rs)

“Ваздухопловни билтен” излази једном месечно. Примерци су бесплатни за чланове УПВЛПС. Текстове одабрали, написали, приредили, уредили и припремили за штампу **Златомир Грујић и Милан Ракић**.

Е-пошта: zgrujic@gmail.com
mlnrakic74@yahoo.com

Интернет: <http://udruzenjepvlps.org/portal/>